

Wymagania Edukacyjne Geografia Klasa V

Ogólne:

1. Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności, postawa, zaangażowanie, przygotowanie do zajęć, systematyczność i obowiązkowość w podejściu do przedmiotu, aktywność na lekcjach, prowadzenie zeszytu przedmiotowego i ćwiczeń. Ocenie mogą podlegać karty pracy i zadania wykonywane przez uczniów w czasie wycieczek krajoznawczych, wyjść terenowych.
2. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności: sprawdziany, kartkówki, aktywność, prowadzenie zeszytu przedmiotowego i ćwiczeń, prace dodatkowe, prace na lekcji, praca z mapą, praca na lekcji, prace z wykorzystaniem techniki cyfrowej.
3. Każde 5 „+” to ocena bardzo dobra. Z kolei trzy „-” skutkuje oceną niedostateczną. „Plusa” otrzymuje uczeń za aktywność na lekcji, postawę, zaangażowanie, elementy zadania domowego.

a. Nauczyciel może postawić uczniowi minusa gdy ten:

- jest nieprzygotowany do zajęć (brak zeszytu ćwiczeń lub brak zeszytu przedmiotowego);
- nie uważa na lekcji;
- nie udziela odpowiedzi na pytanie nauczyciela, chociaż wynika ona z toku lekcji;
- odmawia współpracy.

Plusy i minusy mogą być zapisywane w dzienniku elektronicznym.

4. Nieprzygotowania: Uczeń ma prawo zgłosić w każdym semestrze 1 nieprzygotowanie - bez podania przyczyny. Są one odnotowywane w dzienniku, ale nie mają żadnego wpływu na ocenę. Należy zgłosić je po wejściu do klasy lub w czasie sprawdzania listy obecności. Niewykorzystane nieprzygotowania nie przechodzą na kolejne półroczce. Nieprzygotowania nie zwalniają ucznia z pisania sprawdzianów i zapowiedzianych kartkówek.
5. Sprawdziany. Nauczyciel zapowiada sprawdzian z minimum tygodniowym wyprzedzeniem. Wpisuje tę informację w dziennik elektroniczny. Każdy sprawdzian powinien być poprzedzony powtórzeniem wiadomości. Uczeń, który w danym dniu nie przystąpił do sprawdzianu, pisze go we wskazanym przez nauczyciela terminie.
6. Kartkówki nie podlegają poprawie. Kartkówka może być niezapowiedziana i może zawierać materiał z ostatnich trzech lekcji. Czas jej trwania: nie dłuższy niż 15 minut. W przypadku uczniów posiadających opinie PPP kartkówki mogą podlegać poprawie w porozumieniu z nauczycielem lub czas ich pisania może być wydłużony.
7. Każdy sprawdzian, za który uczeń otrzymał ocenę niedostateczną (1) można poprawić. Termin wyznacza nauczyciel. W przypadku pozostałych ocen (2,3) uczeń może dokonać ich poprawy, ale raz w semestrze. Oceny (4) i (5) nie podlegają poprawie.

8. Uczniom, którzy mają opinie PPP i są objęci dostosowaniem form i metod pracy do ich możliwości psychofizycznych przysługuje wydłużenie czasu pracy na sprawdzianach i kartkówkach, możliwość ich poprawy.
9. Uczniowie biorący udział w konkursach przedmiotowych otrzymują uwagę pozytywną do dziennika, a w przypadku uzyskania wyróżnienia lub nagrody adekwatnie ocenę bardzo dobrą lub celującą. Nauczyciel może wstawić uczniowi ocenę bardzo dobrą lub celującą także wtedy, gdy w wyniku udziału w konkursie uczeń opanował treści ponadprogramowe.
10. Pisemne prace, w których przyznaje się punkty za poszczególne zadania, a zwłaszcza sprawdziany i kartkówki są oceniane według punktacji zamieszczonej w Statucie Szkoły.

Wymagania edukacyjne na ocenę śródroczną i roczną:

OCENA CELUJĄCA - otrzymuje ją uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, potrafi rozwiązywać problemy nietypowe, jest twórczy, rozwija swoje uzdolnienia, samodzielnie potrafi korzystać z różnych źródeł informacji oraz biegle posługuje się zdobytą wiedzą w praktyce, osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych i zajmuje punktowane miejsca na etapie powiatowym, rejonowym, wojewódzkim.

OCENA BARDZO DOBRA - otrzymuje ją uczeń, który w sposób zadowalający opanował wiedzę i umiejętności z danego działu oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w praktyce, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne o dużym stopniu trudności, umie zastosować posiadana wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach, wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł informacji.

OCENA DOBRA - otrzymuje ją uczeń poprawnie i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne i dzięki swoim wiadomościom rozumie większość materiału i dobrze wykorzystuje swoje wiadomości do rozwiązywania nowych problemów, pod kierunkiem nauczyciela rozwiązuje zadania nietypowe, potrafi korzystać ze źródeł informacji pod kierunkiem nauczyciela.

OCENA DOSTATECZNA - otrzymuje ją uczeń, który opanował podstawowe wiadomości i umiejętności z przedmiotu, określone w podstawie programowej, jest w stanie robić dalsze postępy i rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, potrafi korzystać z różnych źródeł informacji pod kierunkiem nauczyciela.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA - otrzymuje ją uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszej nauki, ujęte w podstawie programowej, potrafi rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela.

OCENA NIEDOSTATECZNA - otrzymuje ją uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności z przedmiotu (minimum programowego), nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych i praktycznych o niewielkim stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela, co uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy. Nie wyraża chęci poprawy oceny niedostatecznej częściowej np. odpowiedzi ustnej, czy oceny niedostatecznej z testu, sprawdzianu. Nie potrafi korzystać ze źródeł informacji, nawet z pomocą nauczyciela.

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 5
oparte na Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic

Wymagania na poszczególne oceny				
na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą	na ocenę celującą
1. Mapa Polski I półrocze				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mapa, skala, legenda mapy</i> • wymienia elementy mapy • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wysokość bezwzględna, wysokość względna</i> • odczytuje wysokość bezwzględną obiektów na mapie poziomicowej • podaje nazwy barw stosowanych na mapach hipsometrycznych • wymienia różne rodzaje map • odczytuje informacje z planu miasta 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje za pomocą legendy znaki kartograficzne na mapie • stosuje legendę mapy do odczytania informacji • odczytuje skalę mapy • rozróżnia rodzaje skali • oblicza wysokość względną na podstawie wysokości bezwzględnej odczytanej z mapy • odczytuje informacje z mapy poziomicowej i mapy hipsometrycznej • wyszukuje w atlasie przykłady map: ogólnogeograficznej, krajobrazowej, turystycznej i planu miasta 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia na mapie znaki punktowe, liniowe i powierzchniowe • rysuje podziałkę liniową • wyjaśnia, dlaczego każda mapa ma skalę • oblicza odległość na mapie wzdłuż linii prostej za pomocą skali liczbowej • wyjaśnia, jak powstaje mapa poziomicowa • wyjaśnia różnicę między obszarem nizinnym, wyżynnym a obszarem górskim • wyjaśnia różnicę między mapą ogólnogeograficzną a mapą krajobrazową • przedstawia sposoby orientowania mapy w terenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobiera odpowiednią mapę w celu uzyskania określonych informacji geograficznych • przekształca skalę liczbową na mianowaną i podziałkę liniową • oblicza odległość w terenie za pomocą skali liczbowej • oblicza odległość w terenie za pomocą podziałki liniowej • oblicza długość trasy złożonej z odcinków za pomocą skali liczbowej • rozpoznaje przedstawione na mapach poziomicowych formy terenu • rozpoznaje formy ukształtowania powierzchni na mapie hipsometrycznej • omawia zastosowanie map cyfrowych • podaje różnice między mapą turystyczną a planem miasta 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się planem miasta w terenie • podaje przykłady wykorzystania map o różnej treści • analizuje treść map przedstawiających ukształtowanie powierzchni Polski • czyta treść mapy lub planu najbliższego otoczenia szkoły, odnosząc je do obserwowanych w terenie elementów środowiska geograficznego • projektuje i opisuje trasę wycieczki na podstawie mapy turystycznej lub planu miasta
2. Krajobrazy Polski I półrocze				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>krajobraz</i> • wymienia składniki krajobrazu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje różnicę między krajobrazem naturalnym a krajobrazem kulturowym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje pasy rzeźby terenu w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proponuje zmiany w zagospodarowaniu terenu najbliższej okolicy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proponuje zmiany w zagospodarowaniu terenu najbliższej okolicy

Szkoła Podstawowa
im. Szarych Szeregów w Górkach
Wymagania edukacyjne w roku szkolnym 2024/25
Geografia klasa 5

<ul style="list-style-type: none">•wymienia elementy krajobrazu najbliższej okolicy•wymienia pasy rzeźby terenu Polski•wskazuje na mapie Wybrzeże Słowińskie•wymienia elementy krajobrazu nadmorskiego•wymienia główne miasta leżące na Wybrzeżu Słowińskim•wymienia po jednym przykładzie rośliny i zwierzęcia charakterystycznych dla Wybrzeża Słowińskiego•wskazuje na mapie Pojezierze Mazurskie•odczytuje z mapy nazwy największych jezior na Pojezierzu Mazurskim•wskazuje na mapie pas Nizin Środkowopolskich oraz Nizinę Mazowiecką•wskazuje na mapie największe rzeki przecinające Nizinę Mazowiecką•wskazuje na mapie największe miasta Niziny Mazowieckiej•podaje nazwę parku narodowego leżącego w pobliżu Warszawy•określa położenie Warszawy na mapie Polski•wymienia najważniejsze obiekty turystyczne Warszawy•wskazuje na mapie pas Wyżyn Polskich i Wyżynę Śląską	<ul style="list-style-type: none">•określa położenie najbliższej okolicy na mapie Polski•przedstawia główne cechy krajobrazu nadmorskiego na podstawie ilustracji•omawia cechy krajobrazu Pojezierza Mazurskiego•wymienia atrakcje turystyczne Pojezierza Mazurskiego•przedstawia cechy krajobrazu Niziny Mazowieckiej•wymienia atrakcje turystyczne Niziny Mazowieckiej•opisuje cechy krajobrazu wielkomiejskiego•wymienia główne cechy krajobrazu miejsko-przemysłowego Wyżyny Śląskiej•przedstawia cechy krajobrazu rolniczego Wyżyny Lubelskiej•omawia cechy krajobrazu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej na podstawie ilustracji•wymienia dwa przykłady roślin charakterystycznych dla Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej•wskazuje na mapie najwyższe szczyty Tatr•wymienia cechy krajobrazu wysokogórskiego•omawia cechy pogody w górach•wymienia atrakcje turystyczne Tatr	<ul style="list-style-type: none">•opisuje krajobraz najbliższej okolicy w odniesieniu do pasów rzeźby terenu•opisuje wpływ wody i wiatru na nadmorski krajobraz•przedstawia sposoby gospodarowania w krajobrazie nadmorskim•przedstawia wpływ lodolodu na krajobraz pojezierzy•omawia cechy krajobrazu przekształconego przez człowieka na Nizinie Mazowieckiej•przedstawia najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego w stolicy•omawia znaczenie węgla kamiennego na Wyżynie Śląskiej•omawia na podstawie ilustracji powstawanie wąwozów lessowych•charakteryzuje czynniki wpływające na krajobraz rolniczy Wyżyny Lubelskiej•charakteryzuje na podstawie ilustracji rzeźbę krasową i formy krasowe Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej•opisuje na podstawie ilustracji piętra roślinności w Tatrach	<ul style="list-style-type: none">•dokonuje oceny krajobrazu najbliższego otoczenia szkoły pod względem jego ładu i estetyki zagospodarowania•porównuje na podstawie mapy Polski i ilustracji rzeźbę terenu w poszczególnych pasach•wyjaśnia na podstawie ilustracji, jak powstaje jezioro przybrzeżne•wymienia obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Wybrzeża Słowińskiego oraz wskazuje je na mapie•wyjaśnia znaczenie turystyki na Wybrzeżu Słowińskim•charakteryzuje najważniejsze obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego na Nizinie Mazowieckiej•opisuje zabudowę i sieć komunikacyjną Warszawy•omawia atrakcje turystyczne na Szlaku Zabytków Techniki•opisuje za pomocą przykładów rolnictwo na Wyżynie Lubelskiej•opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego Wyżyny Lubelskiej•charakteryzuje na podstawie mapy atrakcje turystyczne Szlaku Orlich Gniazd	<ul style="list-style-type: none">•prezentuje projekt planu zagospodarowania terenu wokół szkoły•przygotowuje prezentację multimedialną na temat Wybrzeża Słowińskiego z uwzględnieniem elementów krajobrazu naturalnego i kulturowego•przedstawia zróżnicowanie krajobrazu krain geograficznych w pasie pojezierzy na podstawie mapy•analizuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji oraz map tematycznych warunki rozwoju rolnictwa na Nizinie Mazowieckiej•planuje na podstawie planu miasta wycieczkę po Warszawie•przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w krajobrazie Wyżyny Śląskiej wynikające z działalności człowieka•analizuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji oraz map tematycznych warunki sprzyjające rozwojowi rolnictwa na Wyżynie Lubelskiej
---	--	--	---	---

Szkoła Podstawowa
im. Szarych Szeregów w Górkach
Wymagania edukacyjne w roku szkolnym 2024/25
Geografia klasa 5

<ul style="list-style-type: none"> •wskazuje na mapie największe miasta na Wyżynie Śląskiej •wskazuje na mapie Polski Wyżynę Lubelską •wymienia gleby i główne uprawy Wyżyny Lubelskiej •określa na podstawie mapy Polski położenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej •podaje nazwę parku narodowego leżącego na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej •podaje nazwy zwierząt żyjących w jaskiniach na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej •określa na podstawie mapy położenie Tatr •wskazuje na mapie Tatry Wysokie i Tatry Zachodnie 			<ul style="list-style-type: none"> •przedstawia argumenty potwierdzające różnicę w krajobrazie Tatr Wysokich i Tatr Zachodnich •opisuje dziedzictwo przyrodnicze Tatr 	<ul style="list-style-type: none"> •przedstawia historię zamków znajdujących się na Szlaku Orlich Gniazd •wyjaśnia negatywny wpływ turystyki na środowisko Tatr
<p>3. Łądy i oceany II półrocze</p>				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wskazuje na globusie i mapie świata bieguny, równik, południk zerowy i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe •wymienia nazwy kontynentów i oceanów oraz wskazuje ich położenie na globusie i mapie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wyjaśnia, co to są siatka geograficzna i siatka kartograficzna •wskazuje główne kierunki geograficzne na globusie •porównuje powierzchnię kontynentów i oceanów na podstawie diagramów •wskazuje akweny morskie na trasach pierwszych wypraw geograficznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •podaje przyczyny odkryć geograficznych •wskazuje na mapie wielkie formy ukształtowania powierzchni Ziemi i akweny morskie na trasie wyprawy geograficznej Marca Polo •opisuje na podstawie mapy szlaki wypraw Ferdynanda Magellana i Krzysztofa Kolumba 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •określa na globusie i mapie położenie punktów, kontynentów i oceanów na kuli ziemskiej •opisuje podróże odkrywcze w okresie od XVII w. do XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •oblicza różnicę wysokości między najwyższym szczytem na Ziemi a największą głębokością w oceanach •przedstawia znaczenie odkryć geograficznych

<ul style="list-style-type: none"> wymienia największych podróźników biorących udział w odkryciach geograficznych 				
4. Krajobrazy świata II półrocze				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>pogoda</i> wymienia składniki pogody wyjaśnia znaczenie terminu <i>klimat</i> wymienia na podstawie mapy tematycznej strefy klimatyczne Ziemi wymienia na podstawie ilustracji strefy krajobrazowe Ziemi wskazuje na mapie strefy wilgotnych lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych strefy umiarkowanej podaje nazwy warstw wilgotnego lasu równikowego i wskazuje te warstwy na ilustracji rozpoznaje rośliny i zwierzęta typowe dla lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sawanna</i>, <i>step</i> wskazuje na mapie strefy sawann i stepów wymienia gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla sawann i stepów wyjaśnia znaczenie terminu <i>pustynia</i> wskazuje na mapie obszary występowania pustyni gorących i pustyni lodowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnicę między pogodą a klimatem odczytuje z klimatogramu temperaturę powietrza i wielkość opadów atmosferycznych w danym miesiącu wymienia typy klimatów w strefie umiarkowanej omawia na podstawie mapy stref klimatycznych i klimatogramów klimat strefy wilgotnych lasów równikowych oraz klimat strefy lasów liściastych i mieszanych omawia na podstawie ilustracji warstwową budowę lasów strefy umiarkowanej wyjaśnia znaczenie terminów: <i>preria</i>, <i>pampa</i> omawia charakterystyczne cechy klimatu stref sawann i stepów opisuje na podstawie ilustracji świat roślin i zwierząt pustyni gorących i pustyni lodowych wymienia cechy charakterystyczne klimatu śródziemnomorskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie klimatycznej obszary o najwyższej oraz najniższej średniej rocznej temperaturze powietrza wskazuje na mapie klimatycznej obszary o największej i najmniejszej rocznej sumie opadów porównuje temperaturę powietrza i opady atmosferyczne w klimacie morskim i kontynentalnym wymienia kryteria wydzielania stref krajobrazowych przedstawia na podstawie ilustracji układ stref krajobrazowych na półkuli północnej charakteryzuje warstwy wilgotnego lasu równikowego charakteryzuje na podstawie ilustracji krajobrazu sawann i stepów omawia klimat stref pustyni gorących i pustyni lodowych omawia rzeźbę terenu pustyni gorących omawia cechy krajobrazu śródziemnomorskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> oblicza średnią roczną temperaturę powietrza oblicza różnicę między średnią temperaturą powietrza w najcieplejszym miesiącu i najzimniejszym miesiącu roku oblicza roczną sumę opadów prezentuje przykłady budownictwa, sposoby gospodarowania i zajęcia mieszkańców stref wilgotnych lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych porównuje cechy krajobrazu sawann i stepów omawia przykłady budownictwa i sposoby gospodarowania w strefach pustyni gorących i pustyni lodowych prezentuje przykłady budownictwa i sposoby gospodarowania w strefie śródziemnomorskiej porównuje budownictwo i życie mieszkańców stref tajgi i tundry analizuje zmienność warunków klimatycznych w Himalajach i jej wpływ na życie ludności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zróżnicowanie temperatury powietrza i opadów atmosferycznych na Ziemi na podstawie map tematycznych omawia wpływ człowieka na krajobrazy Ziemi porównuje wilgotne lasy równikowe z lasami liściastymi i mieszany strefy umiarkowanej pod względem klimatu, roślinności i świata zwierząt analizuje strefy sawann i stepów pod względem położenia, warunków klimatycznych i głównych cech krajobrazu przedstawia podobieństwa i różnice między krajobrazami pustyni gorących i pustyni lodowych opisuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji zróżnicowanie przyrodnicze i kulturowe strefy śródziemnomorskiej

<ul style="list-style-type: none">• rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla pustyn gorących i pustyn lodowych• wskazuje na mapie położenie strefy krajobrazów śródziemnomorskich• wymienia na podstawie mapy państwa leżące nad Morzem Śródziemnym• rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla strefy śródziemnomorskiej• wymienia gatunki upraw charakterystycznych dla strefy śródziemnomorskiej• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tajga</i>, <i>tundra</i>, <i>wieloletnia zmarzlina</i>• wskazuje na mapie położenie stref tajgi i tundry• rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla tajgi i tundry• wskazuje na mapie Himalaje• wymienia charakterystyczne dla Himalajów gatunki roślin i zwierząt	<ul style="list-style-type: none">• wymienia obiekty turystyczne w basenie Morza Śródziemnego• wymienia charakterystyczne cechy klimatu stref tajgi i tundry• wskazuje na mapie położenie najwyższych łańcuchów górskich innych niż Himalaje• charakteryzuje krajobraz wysokogórski w Himalajach• opisuje świat roślin i zwierząt w Himalajach	<ul style="list-style-type: none">• charakteryzuje cechy krajobrazu tajgi i tundry• charakteryzuje na podstawie ilustracji piętra roślinne w Himalajach	<ul style="list-style-type: none">• porównuje rozmieszczenie stref krajobrazowych na Ziemi i pięter roślinności w górach
---	--	--	--